

V I E N Y B Ė

1886 DEIMANTINIAI METAI 1961

75 M. 29 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, N. Y.

1961 M. LIEPOS (JULY) 28 D.

Telefonas:
APplegate 7-7257

KAINA 15 C.

Mirė Vladislava Grigaitienė

Liepos 25 d. Great Neck, L. I., mirė Vladislava Grigaitienė, žinoma operos solistė, viena iš Lietuvos valstybinės operos steigėjų bei organizatorių. Mirė eidama 71 savo gyvenimo metus.

Vladislava Polovinskaitė-Grigaitienė, gimusi 1890 m. lapkričio 20 d. Kaune, iš pat mažens buvo linkusi į scenos meną - muziką, dainavimą ir vaidinimus. Būdama 10 metų amžiaus, ji jau giedojė baznytiniame chore Kaune. Vėliau dainuodavo Dainos draugijos chore. Taip pat vaidindavo. Baigusi Saulės kursus Kaune, velionė mokytojaudavo lietuvių pradžios mokyklose.

Persikėlusį gyventi į Vilnių, mokytojavo dviklasėje lietuvių mokykloje, taip pat įsijungė į bendrą lietuvių veiklą scenoje ir draugijose. 1914 m. Vilniuje baigusi muzikos mokyklą, išvyko studijuoti į Petrapilio konservatoriją. Tais metais Vladislava ištekėjo už teisininko Juozo Grigaičio. Kurį laiką profesoriavo Vitebsko konservatorijoje, dainavo Smolensko valstybinėje operoje. 1920 m. grįžo į Lietuvą, kur tuojuo pradėjo koncertuoti ir vėliau, kartu su kitais muzikais bei dainininkais, ėmėsi organizuoti operą.

Iškūrus Lietuvos valstybinei operai, Vladislava Grigaitienė joje dainavo nuo pat pirmųjų pastatymų, imtinai iki 1944 m. Be to, nuolat koncertuodavo Lietuvoje ir užsieniuose. Visą laiką dainuodama operoje, Grigaitienė be to profesoriavo Kauno konservatorijoje. Taip pat buvo pirmoji Kauno Filharmonijos draugijos pirmininkė. Būdama Vokietijoje, tremtyje, taip pat koncertavo.

Tuojuo po karo (1946 m.) atvykusi į Jungtines Valstybes, Grigaitienė davė keletą bažnytinių koncertų, bet nuo plates-

Velionė Vladislava Grigaitienė

nio darbo šioje srityje, net ir kviečiama, atsisakydavo, draugams aiškindama, kad "ir dainininkė privalo žinoti, kada jai reikia sustoti..." Bet velionė visą laiką gyvai domėjosi muzikine veikla, nėra praleidusi nė vieno didesnio lietuvių koncerto New York'e. Ypač buvo ištikima Vienybės koncertų lankytoja, įskaitant paskutinį jubiliejinį, įvykusi praeitą pavasarį, Academy of Music, Brooklyn'e.

Netenka nė aiškinti, ko nete-

ko visuomenė (ir visa tauta) mirus Vladislavai Grigaitienei. Tai buvo viena iš pačių žymiausių dainos ir muzikos meno pajėgų, kurias davė nepriklausoma Lietuva. Todėl, reikiant užuojautą velionės artimiesiems, dukteriai Valerijai, broliams, Lietuvos generaliniam konsuliui, Jonui Budriui, Romanui Polovinskiui, ir seseriai Valerijai Butkienei, tenka užjausti ir plačiau visuomenei, nes ji solistės ilgai pasiges.

Dabar

Juozas Tysliava

Prezidentas Kennedy stengiasi užbėgti įvykiams už akių. Jis savo kalboje pasakė:

"Mes nenorime kariauti. Bet mes turėjome kariauti pirmiau... Mes negalime ir nenorime leisti komunistams išstumti mus iš Berlyno..."

Tai ne tušti žodžiai. Nors, iš kitos pusės, vargiai, ar pats Kennedy tiki, kad dėl Berlyno kiltų karas. Bet kai tenka kalbėti apie taiką ir tuo pačiu kartu ruošti karui, tai reiškia - ką? Tai reiškia paliaubas, kurios nei karas, nei taika.

Tokiame nei karo, nei taikos "akligatvyje", deja, mes esame nuo pat antrojo pasaulinio karo pabaigos. Net Korėjos karas, kuris - atsiminkime - prasidėjo prieš 11 metų, taip pat dar nėra baigtas... Ir ten, Korėjoje, dar tikrai paliaubos...

Kaip ilgai tos paliaubos, nelyginant lietuvių ir žaibais grumojantis debesys, kabos viršum mūsų galvų? Kada rytų ir vakarų "viršūnės", bendroje taikos konferencijoje, išspręs tuos klausimus, kurie faktiškai buvo pradėti spręsti prieš 16 metų?

Neveltui prezidentas Kennedy, reikalaujamas daugiau pinigų ir kareivių, pareiškė, kad atsakymų į šiuos klausimus reikia jieškoti... Maskvoje.

Ar tik mes, kartais, nebūsime "praskydę" dėl to Sulzbergerio straipsnio apie Berlyno ir Pabaltijo kraštų "mainus". Pavyzdžiui, vienas laikraštis rašo:

"... Jeigu jis nori kraštais prekiauti, tai tegul Berlyną iškeičia į New Yorką."

Nukelta į 4 psl.

Pavergtųjų tautų savaitė praėjus

Jau gegužės m. Pavergtųjų Seimas pradėjo žygius Washington'e ir New York'e, kad Pavergtųjų Savaitė šiemet būtų galima įspūdingiau atžymėti. Seimo pastangoms talkon atėjo Pavergtųjų Draugai Amerikiečiai (Ch. Emmet) ir Centro bei Rytų Europos Kilmės Amerikiečiai (Msgr. Balkūnas). Šių organizacijų iniciatyva per gubernatorius, senatorius, kongresmanus, miestų burmistrus, spaudą įtaigota mintis Pav. Tautų Savaitės progą ko įspūdingiau atžymėti. Tos iniciatyvos dėka New York'e šiemet Pav. Savaitė buvo įspūdingai atžymėta ne tik katalikų, protestantų, žydų religinėse apeigose. Ypač įspūdingas pamaldos buvo liepos 16 šv. Patriko katedroje, dalyvaujant kardinolui Spellmanui. Ne tik tradiciniu sovietų pavergtųjų tautų vėliavų pakėlimų priešais JT

rūmus. Bet taip pat New Yorko burmistro viešais aktais, Jau liepos 15, dalyvaujant Pav. Seimo pirmininkui V. Sidzikauskui ir atsistojant tautiniais drabužiais pasirėdžiusių pav. Tautų mergaičių būriui, burmistras Wagneris pasirašė Pav. Savaitės proklamaciją New Yorkui, Liepos 17, dalyvaujant Pav. Seimo, Pav. Draugų Amerikiečių, C. ir R. Europos Kilmės Amerikiečių atstovams ir apie porai tūkstančių dalyvių, burmistras Wagneris savo proklamaciją paskelbė nuo didžiųjų rotušės laiptų. Ceremonijos buvo tikrai įspūdingos ir sulaukė plataus atgarsio.

Pagaliau liepos 20 Pav. Seimas Washington'e surengė Pav. Savaitės pietus, kuriuose dalyvavo būrys senatorių ir kongresmanų, taip pat Valst. Departamento žmonių, spaudos bei visuomenės atstovų.

Buv. prezidentas Eisenhoweris atsiuntė pietų dalyviams sveikinimą, pažymėdamas, kad Pav. Savaitė nenutrūkstamais ryšiais Ameriką susieja su pav. tautomis ir atnaujina jos atsidėjimą laisvei ir teisingumui. Sveikino taip pat senatoriai Javits, Keating, Bridges, Scott.

Savo žodyje senatorius Curtis (Nebraska) pažymėjo, kad Amerika neturi pamiršti savo įsipareigojimų pavergtosioms tautoms. O senatorius Douglas (Illinois) pabrėžė, kad "nuolaidos komunizmui ji nuolat artina ir jo grėsmė didina taip, kad galutinė išvada arba mes būsime priversti ji prisiminti arba jam priešintis, bet jau nepaveikiai (ineffectually)". Senatorius dabartinę padėtį sulyginu su 1938 padėtimi. "Mes tikėsi-

Nukelta į 4 psl.

V. Mazelio nuotrauka

Pavergtųjų Tautų Seimo pirmininkas V. Sidzikauskas sveikina si su kardinolu Spellmannu.

Pagerbtas Jonas Karys, dviejų knygų autorius

New Haven, Conn. — Birželio 24 d. Albertus Magnus Collegijos studentų salėje įvyko Jono Kario pagerbimo pobūvis ryšy su jo išleistomis knygomis: "Nepriklausomos Lietuvos Pinigai" ir "Senovės Lietuvos Pinigai".

Pobūvyje dalyvavo apie 50 jo bičiulių ne tik iš Connecticut, bet ir New Yorko valstybių.

Nors J. Karys gyvena Bridgeporte, tačiau pobūvis įvyko New Havene, Mat, Albertus Magnus Coll. (kur dirba 6 lietuviai) administracija nepamamamai leido pasinaudoti erdvėmis patalpomis. Šis pagerbimo pobūvis J. K. buvotikrai staigmena ir kai jam įėjus į salę sėdėję svečiai sukilo triukšmingai plodami, ir kai pobūvio šeiminkas A. Gruzdis (tą garbingą pareigą suleikė svečiams, kaip "po jo stogu" vykstančiam pobūviui) kvietė užimti garbės vietą, jis nesirengė jos užimti ir tik šeiminkui paaiškinus pobūvio prasmę, Karys susijaudinęs atsėdėjo.

Tenka pažymėti, kad ne tik Kariui, bet ir svečiams buvo staigmena, todėl, kad iki paskutinės sekundės Karys nesužinojo rengiamo "samokso". Rengtasi daugiau pusmečio ir tai lietė apie 60 asmenų, o daugiausia moteris, kurios "neišlaikė paslapčių".

Jonas K. Karys, kuris buvo pagerbtas dėl jo parašytų knygų "Nepriklausomos Lietuvos Pinigai" ir "Senovės Lietuvos Pinigai".

Tiesa, prieš pora savaitių Johana Kariene buvo painformuota ir surežisuotas į New Haveno važlavimo reikalas, tačiau ir ji savo vyrui "neišlepėjo".

Kadangi taip pavyzdinčiai buvo nutylėtas nekasdieninio masto pasirengimas, tai jam įvykus, buvo daug kalbėtojų.

Pirmas kalbėjo jo artimas bičiulis Mykolas Billūnas, kuris nupasakojo J. Kario nuopelnus, išleidžiant tokio didelio masto mokslinius veikalus ir jo vargus tas knygas rašant. Po to, Butkus, buvęs Kario studijų draugas ir bendradarbis iškėlė jo asmenybę vado-

vaujant Lietuvos Monėtų Kalyklai bei kitas atsakingas pareigas einant. Be to Butkus priminė ir Karių šeimyninę paslapty, Jis pakvietė išgerti tostą už jų vedybinio gyvenimo 35 metų sukaktį.

A. Ramanauskas prisiminė Joną Karecką (dabar Karį) kaip pavyzdinčią Aukštesniosios Policijos Mokyklos auklėtinį, kuris ją baigė pirmuoju.

Be to, gražių minčių pasakė New Haveno lietuvių parapijos klebonas kun. J. Matutis, Čerėkas, Valiušaitis, Čerėkienė ir to pobūvio iniciatorė Janina Billūnienė.

Kadangi pobūvį rengė apie 30 šeimų, tai tenka pažymėti, kad iniciatorės Billūnienės ir jos talkininkių buvo vykusiai suplanuota.

Šio pagerbimo proga tenka kiek plačiau parašyti apie Karių. Pašlakstęs laisvės kovose gimtąją žemę savo krauju (savanoris kūrėjas, suželstas kovose) Jonas Karys tęsė savo tarnybą Lietuvai įvairiose įstaigose iki II bolš. invazijos. Atsidūręs tremtyje jis dalyvauja lietuviškame judėjime plunksna, žodžiu ir materialine parama. Jis nebuvo partijos žmogus. Jo gyvenimo galvė buvo ir yra Tėvynės atelitis ir tautos kultūra. Tas galres sekdamas, jis nesiveržė į toli matomas pozicijas; vlieton to, jis krovė kultūros turtais savo myliman kraštui. Kalbamų knygų išleidimas yra svarbi Kario duoklė tėvynei. Be jo niekas tokio sunkaus darbo nė nemėgino, nors visiems buvo aišku, jog Lietuvos istorija tokių veikalų prašyte prašėsi. Nustembti savęs klausdamas, kada tas žmogus išsist; surinkus krūvon jo rašinius tikrai išsivijos spaudoje, susidarytų dar vienas tomas patrijotišky, mokslinių, publicistinių raštų.

Atvykęs į JAV, jis nepuolė, kaip dauguma kitų darytis savo "laimės", bet įsitaikė kasdieninę pluta fabrike ir čiuposi duoti tautos kultūrai, kokiti negalėjo. Per 11 metų, iki išėjo abu jo veikalai, J. Karys neturėjo poilsio. Savaitgaliais jis sėdėdavo bibliotekose, o kasdien, po darbo fabrike, iki vėlios nakties jis krapštėsi prie savo rašomojo stalo. Sunku buvo jį pasigauti kokiai asmeniškai pramogėlei. Laimė, jo sveikata atrodo plieninė. Nors jau įžengęs į 60 metus, tačiau jis vis dar gali anot jo, griauti kalnus.

Tame kalnų griovime labai efektyviai talkininkauja Kariui jo žmona Joana, remdama vyro darbus ne tik "petimi", bet dar ir savo santuopomis; prie abiejų knygų išleidimo ji prikišo apie 3,000 dol., kurie mūsų tremtiniams nuo lietuviškos knygos atšalus, vargu ar kada grįš. Bet ir ji, kaip savanoris jos vyras, "moka skolas Tėvynei" nesiraukydama.

ANT. GRUZDYS

L. Kančausko nuotrauka

Los Angeles Lietuvių Tautinių Namų Fondo piknike, liepos 23 dalyvavo gražus burys lietuvių, kurie tyrė ore ir gardžiai užkandžiaudami praleido sekmadienio popietę. Nuotraukoje: dalis svečių medžių pavėsyje.

Bagdono paroda

Baltimore, Md. - Dailininko Juozo Bagdono kūrinių paroda bus liepos 28-30 dienomis Lietuvių svetainėje (851 Hollins St.) 3-me aukšte. Rengėjais yra L. B. Baltimorės apylinkė.

Dail. J. Bagdono kūrinių parodos numatomos Philadelphiaje ir Bostone.

M. Š.

Tradicinis piknikas

Rugpjūčio 6 d. Bellevue Grove parke, 36 Lakewood Rd., netoli Waterbury, Conn., ruošiamas tradicinis SLA 4-to apskričio piknikas, kuriame bus paminėta ir SLA 75 metų sukaktis. Kalbės Tėvynės redaktorius M. L. Vasil ir kiti svečiai. Bus ir kitokių "pamarginimų". Šokiams geros orkestras. Tikimasi svečių ne tik iš Conn., bet ir kitų valstybių.

J. R.

Dariaus - Girėno skridimo į Lietuvą proga liepos 23 Chicagoje buvo padėtas vainikas prie didvyrių paminklo Marquette parke. Dalyvavo visuomenė ir Dariaus-Girėno posto atstovai.

Lietuvių paviljonas Chicagoje tarpt. prekybos parodoje atidaryta liepos 25. Juo rūpinasi Lietuvių Inžinierių D-ja, o globoja konsulas Daužvardis.

S. Lipčiaus nuotrauka

Dalis svečių Jono Kario pagerbimo pobūvyje New Havene. Kairėje - Billūnai, dešinėje - inž. Vaitušis ir kt.

SEVENTH and PARK AVES.
ASBURY PARK, N. J.

Didžiausia ir gražiausia lietuvių vasarvietė Atlanto pakrantėje

Seventh ir Park Aves., telef. Prospect 4-7788. Gražūs kambariai. Šviežias maistas. Žemos kainos. Savaitgaliais muzikai vadovauja Algirdas Kačanauskas populiariame "Anchor Room". Barui - Danielius Averka, raštinėje - Vitalis Sirusas.

SAVININKAI KUBAIČIAI IR ŽEMAIČIAI

Catskill kalnuose

S. IR E. KRAUNAČIŲ VASARVIETĖ

Druskonie Hall

Jau atdara ir priima svečius savaitgaliais, grupių iškylos, užsakymus vasaros sezonui ir pensininkus reikalingus ilgesnio poilsio bei priležiūros. Apie atvykimą prašoma išpėti laišku arba telefonu: ANDES, N. Y. Tel. 2781

KUR GERIAUSIA PAILSĖTI PER ATOSTOGAS?

Garsiam Cape Cod, Mass. kurorte prie atviro Atlanto jūros plažo, Long Beach, pušų pavėsy, garsioje lietuviškoje vasarvietės viloje

AUDRONĖ

87 EAST BAY RD., OSTERVILLE, CAPE COD, MASS.

Ištaigingą vilą, erdvūs kambariai. Gražus privatus 2 akry pušynas. Rami aplinkuma, daug vietos poilsui ir žaidimams. Geras lietuviškas maistas ir malonus patarnavimas. NUO BIRŽELIO 10 D. IKI RUGSĖJO 15 D. Lietuviai savininkai visus kviečia atvykti.

Iš anksto kreiptis: DR. E. JANSONAS 89 Mt. Ida Rd., Boston 22, Mass. Tel. AV 8-5999. Nuo birželio mėn. kreiptis: AUDRONĖ - JANSONAS 87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. Tel. GA 8-8425.

Lietuviškoje Chicagoje

Iš LZS Chicagos skyriaus veiklos

Liet. Žurn. Sąjungos Chicagos skyrius liepos 16 d. turėjo išvyką į naują lietuvių vasaros vietovę — Union Pier, Mich. Čia lietuviai turi daug vilų, kurios pilnos vasarotojų, daugumoje atvykusių iš Chicagos. Union Pier, Mich. yra tik apie 50 mylių nuo Chicagos ir todėl lengvai pasiekiamas. Išvykos dalyviai, kurių buvo apie 15, praleido dieną prie P. Odino turimos "Ventos" vilos, bediskutuodami aktualius klausimus. Atėityje numatyta surengti ir daugiau panašių išvykų.

Esmis Liet. Žurn. Sąjungos Chicagos skyriaus valdybos posėdis įvyko valdybos nario

Ed. Šulaičio bute Cicero. Čia buvo kalbėta apie artėjantį Spaudos Balių, kuris yra rengiamas rugsėjo 23 d. Balio Pakšto salėje. Besklandant kalboms, kad "žurnalistai turi savo laikraštį", nutarta pareikšti, jog tas neatitinka tiesai. Skyriaus nariai remia visą lietuviškąją spaudą ir mielai kviečia paremti skyriaus veiklą. Skyrius ir toliau glaudžiai bendraus su visa ta spauda, kuri jam padeda, bet ne su ta, kuri jį boikotuoja. Be to, posėdyje buvo nusistebėta kelių skyriaus narių spaudoje tilpusiu pareiškimu — reikalavimu nesinaudoti jų vardais.

E. Š.

TIKRAS NUOSMUKIS

Kas gyvas kartoja, kad Chicago yra Amerikos lietuvių sostinė. Atseit, joje gyvena tūkstančiai lietuvių. Tačiau kai reikia kur nors viešai pasirodyti, tai ne tik tų tūkstančių nesimato, bet ir šimtų bei dešėtų nesugrąžom. Ar tai nuosmukis?

Štai liepos 16 d. Chicagoje Grant Parke įvyko masinis pavergtųjų tautų paradas. Daug mažesnių tautinių grupių šiame oarade pasirodė daug gausesnėmis gretomis. O mes, jeigu neskaityti penkių Don Varno posto vyrų, nešusių vėliavas, priskaičius vieną vaiką toje

eisenoje vos 10 dalyvavo. Ir tai daugumą sudarė moterys. Atseit, vyrų beveik nebuvo.

Chicagoje yra eilė organizacijų, kuriose išimtinai vyrų vyrauja: buvę Lietuvos kariuomenės savanoriai, ramovėnai, uniformuoti ir dekoruoti šauliai... O kiek jaunimo organizacijų? Skautai, neolituanai, ateitininkai ir kt. Kur jie buvo, kuo jie tą dieną buvo užimti? Ar jiems neberūpi Lietuva, ar jiems neprivaloma pavergtųjų tautų parade dalyvauti? Tegul jie patys atsako į tuos klausimus.

P. E.

NE Į TĄ SKYRIŲ ĮDĖJO

Draugas birželio 28 d. "Aplink mus" kronikoje paskelbė tokią žinutę: "Vladas Būtėnas ir Stasys Daunys, gabūs ir kūrybingi laikraštinkai, nebuvo įstoję į L. Žurnalistų S-gos Chicagos skyrių, o juos laiko nariais. Jie pareiškia, kad nėra jokie nariai ir jų vardais skyrius negali naudotis".

Ši žinutė, matyt "paklydo" — vietoje humoro skyriaus nukeliavo į kroniką, kurioje, paprastai, kalbama apie rimtus dalykus. Kokie "gabūs ir kūrybingi" yra tie žmonės gerai parodo ta žinutė, iš kurios taip ir neišku — kas juos laiko nariais, kas naudojami jų vardais ir t. t.

Kiek žinoma, niekur oficialiai nebuvo pareikšta, jog anie

"gabūs ir kūrybingi laikraštinkai" yra L. Žurnalistų S-gos Chicagos skyriaus nariai ir niekas jų vardais viešumoje nesinaudojo. Todėl be reikalo jie veržiasi "pro aviras duris" ir juokina žmones. Bent čia, Chicagoje, nemanoma jog skyrius, naudodamasis jų vardais, daug ką laimėtų. Greičiau būtų priešingai.

Sol. St. Pautienienė ruošiasi rečitaliui, kuris įvyks Jaunimo Centre, rugsėjo 23 d.

Dr. V. Kavolis profesoriaujas Defiance Kolegijoje, yra pakviestas profesoriauti vasaros mokykloje prie Tuftė universiteto.

V. Mažello nuotrauka

Rimtai nusitelkusi čikagiečių trijulė: (iš kairės) rašytojas P. Gaučys, dailininkas B. Murinas ir dailininkas A. Valeška. Šia proga pažymėtina, kad liepos 25 d. atidarytoje Tarptautinėje Prekybos parodoje, McCormick salėje, Chicagoje, be lietuvių paviljono, dailininkas A. Valeška turi įrengęs atskirą savo studijos paviljoną.

Kun. Alg. Kezys, liepos 30 d. tėvų jėzuitų koplyčioje atšaukė pirmąsias mišias.

Mikas Nagys, teisininkas, Ziono Liuteronų Liet. Parap. Tarybos sekretorius, parašė eilėraščių apie atominio amžiaus nuo taikos, kuri parapijos parengimo metu skaitė susirinkusiems.

Algirdo Landsbergio veikalas "Penki stulpai turkaus aikštėje" ištrauka buvo parodyta per televiziją praeitą ketvirtadienį Chicagoje.

Chicagos Lietuvių Auditorija išjungė į SLA. Apie šią seniai įkurtą lietuvių įstaigą, turinčią didžiulį namą su salėmis ir baru, Chicagoje buvo pasklidę nepalankūs gandai, būtent, kad ji užsidaranti ir t. t. Bet, kaip Naujienos praneša, tai buvęs pačių lietuvių pavyduliavimo padaras.

Dr. P. Jonikas, žinomas kalbininkas, po dviejų savaitių atostogų J. Kapočiaus vasarvietėje, Cape Cod, Mass., grįžo į namus Riverside, Ill.

Augustas Saldukas, Midland Savings and Loan Association prezidentas, 4040 Archer Ave., Chicago 32, Ill. Jo vadovaujama bendrovė, įsteigta 1914 metais, dabar turi 7 milijonus dolerius turto. Neseniai Midland Savings pasistatė naujas, moderniškas patalpas. Pažymėtina, kad ši lietuvių įstaiga taupytojams moka nuo puspenkto iki penkiu nuošimčių metams.

Tarnauja daugiau, kaip šimtą metų

PASKUTINIŲ NUTARIMU
IŠMOKAMI DIVIDENDAI **3 3/4%** I. METUS

Dividendai apskaičiuojami metų ketvirčiais dviems metams ar daugiau (3 1/2 % reguliaraus plus 1/4 % specialaus).

3 1/2% per metus *Reguliarus metų ketvirčio dividendas*

Nuo DEPOZITO-DIENOS
Apskaičiuojama METŲ KETVIRČIAIS

Užeikite, rašykite ar telefonuokite bet kuriam mūsų skyriui

THE KINGS COUNTY SAVINGS BANK
A MUTUAL BANK

"...kur jūsų pinigai tarnauja tik JUMS!"
BROOKLYN, NEW YORK

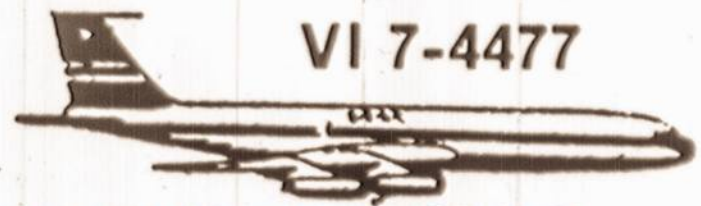
Eastern Parkway Office: 539 Eastern Parkway at Nostrand Ave.
Nuo pirm. iki penktadienio
9 v. r. - 3 v. p. p.
Pirm. vak. nuo 5 - 8 v. v.
PResident 3-7000
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Broadway Office: 135 Broadway at Bedford Avenue
Nuo antradien. iki penkt.
9 v. r. - 3 v. p. p.
Pirm. nuo 9 v. r. - 7 v. v.
STagg 2-6676

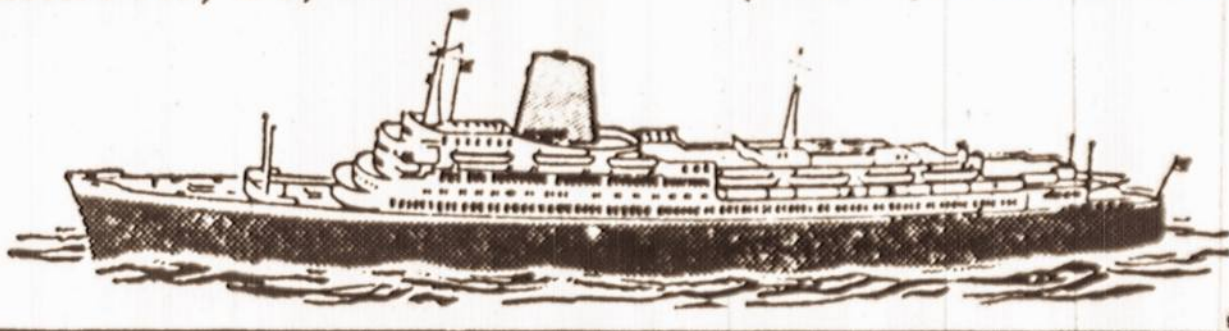
Joseph Andrusis TRAVEL BUREAU

87-09 Jamaica Avenue
Woodhaven, 21, N. Y.

Telefonas
VI 7-4477

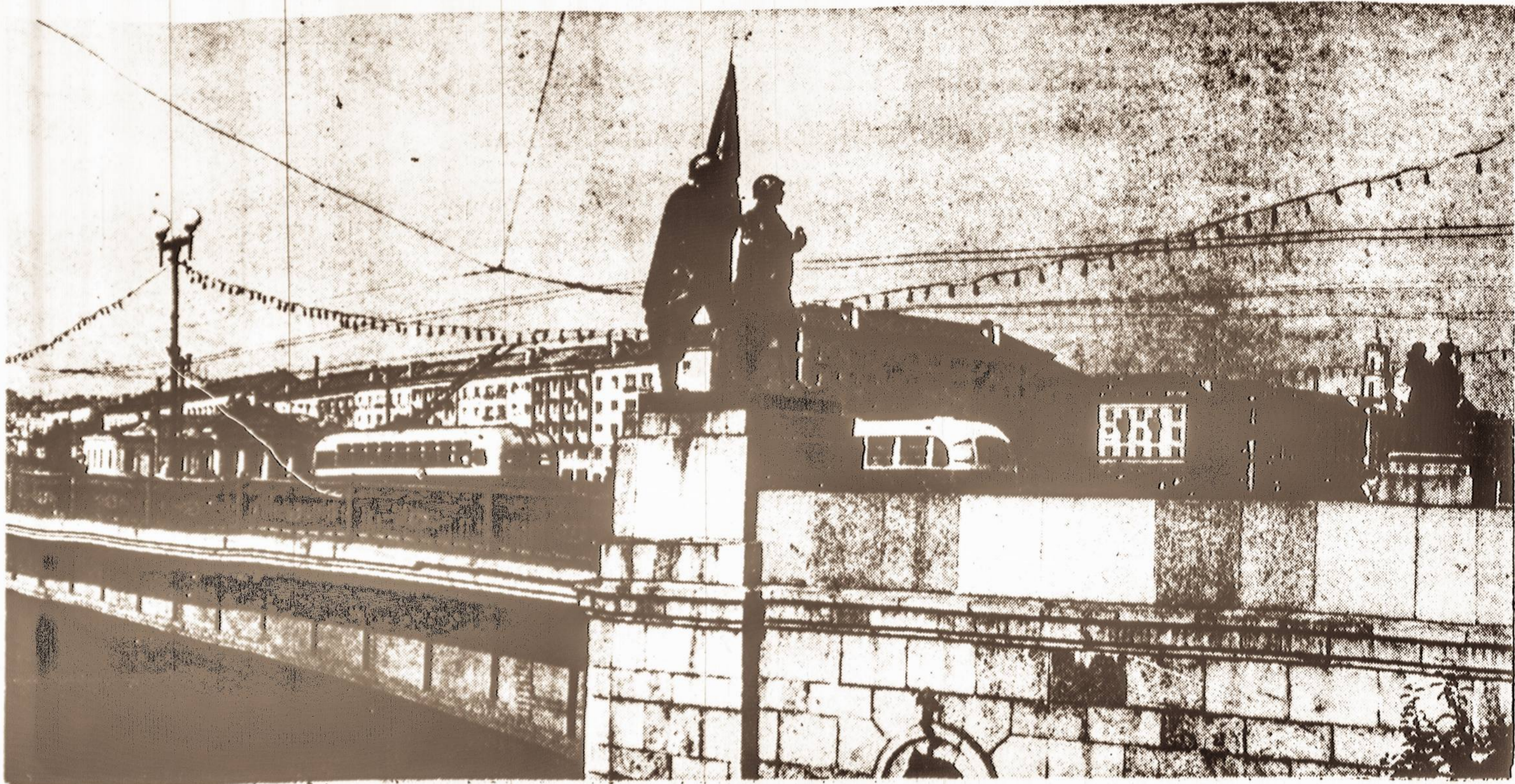
BILIJETAI PARDUODAMI
visomis susisiekimo priemonėmis
į visas pasaulio vietas

PERKANT - PARDUODANT-NAMUS AR IŠNUOMOJANT BUTUS, APDRAUDOS,
federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymu, pirkimui piniginių perlaidų
(Money Orders) ir įvairiausių kitais reikalais, kreipkitės

HAVEN REALTY & INSURANCE

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y. TEL. VIRGINIA 7-4477
Kasdien nuo 9 val. r. iki 9 v. v. Sekm. nuo 1 v. p. iki 5 v. v.

TAIP ATRODO VILNIUS ŠIANDIEN.

Grižęs iš Lietuvos pasakoja

**PATENKINTAS KOLŪKIO GYVENIMU, BET NORĖTŲ AUTOMOBILIO...
J ŠAULIUS EKSKURSIJŲ NELEIDŽIA. VILNIAUS GYVENTOJAI GERIAU
APSIRENGĘ, NEGU MASKVOJE. PALECKJ EKSKURSANTAI VADINĘ PONU...
VIENAS EKSKURSANTAS PAKELIUI J MASKVĄ MIRĖ**

Neseniai iš Lietuvos su ekskursija grįžęs Juozas Kairys Vieniybės reporteriui pasakojo savo kelionės įspūdžius. Paklaustas, ar tiesa, kaip Laisvė rašė, kad šį kartą ekskursantų judėjimas Lietuvoje buvęs suvaržytas, J. Kairys atsakė, kad jam niekas netrukdytų aplankyti tėviškę, pamatyti broli, ir seserį, kuriuos jis, išvykdamas į Ameriką 1907 metais, palikęs

mažus, Kairio broli, kuris gyvena kolūkyje, esąs patenkintas, tik norėtų įsigyti automobilį, tuo lyg duodamas suprasti, kad "broli iš Amerikos" galėtų jam nupirkti... J. Kairys, kartu su ekskursantais, lankėsi Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Palangoje. Taip pat Rambyne, kur tuo metu įvyko didelė vasaros šventė. Be to, Kairys pasakojo, kad į Šiaulius, kaip į

"strateginį miestą", ekskursijoms neleidžiama lankytis. — Atvykus iš Maskvos į Vilnių, Kairys pasakojo, pirmiausia krinta į akis žmonių apsirengimas. Lietuvoje žmonės, anot Kairio rengiasi, nepalyginti, gražiau, elegantiškiau, negu Maskvoje. Ypač moterys Lietuvoje atrodo elegantiškos ir gražiai nauagušios.

Vilniaus aerodrome ekskursantus pasitiko Rotomskis ir Jurginis. Vėliau, kai įvyko prėmimas, atsilankė ir J. Paleckis, kurį daugelis ekskursantų vadino "ponu"... — Neriklia tų ponų, lyg protestuodamas, Paleckis pastebėjo. Bet, anot Kairio, pačius ekskursantus Lietuvoje daugelis vadindavo ponais. Kai šie paklausdavo, kodėl juos taip vadina — atsakydavo: "Kad jūs, amerikiečiai, atrodote, kaip ponai..."

Vienas ekskursijos dalyvis (Vincas Stepanevičius iš Detroito) pakeliui į Maskvą susirgo ir po poros dienų mirė, negavęs pamatyti nei Lietuvos, nei giminių, kuriems jis buvo nupirkęs daug dovanų. Kitų ekskursantų aplankytas Maskvos Ilgoninėje, jis žadėjo "kitą dieną" būti Vilniuje. Bet kitą dieną mirė. Jo kūnas grąžintas į Detroitą.

J. Kairys — ilgametis Vieniybės skaitytojas, buvęs Šv. Jurgio Draugijos pirmininkas.

Kazys Ūkelis, biznierių, ilgametis Vieniybės skaitytojas Chicagoje, šią savaitę išskrido į Lietuvą. Žada lankytis savo tėviškėje, netoli Bartininkų, kurios jis nematęs nuo 1912 m.

Literatūra ir Menas praneša, kad "vien tik pastaraisiais metais Konservatorijos muzikos kabinetas surinko apie 7000 dainų". Tautosakai rinkti ekspedijoms dabar važinėja po įvairias Lietuvos vietas.

Lietuvoje moterys esančios elegantiškesnės...

JUOZAS MACEVIČIUS

TĖVUI

*Išėjai iš namų, niekam nieko nesakęs,
O grįžai per vėlai, per vėlai.
Stov! karstas ir mirkčioja keturios žvakės,
Kasa žemę prie durų arkliai.*

*Ir tu pats nežinai, ar kadaise išbėgai,
Ar išgujo vargai iš namų.
Tu žiūri į nudryžusių tėvo sermėgą,
O širdy — neramu, neramu. —*

*Gal dėl to, kad kadais palikai tu jį vieną...
Kaip skaudžių atminimų dėmė,
Rūsčiai žiūri šventųjų paveikslai nuo sienų
Ir kūrčiai aidi „Libera me“.*

*Pilka gryčioj senoj, tarsi būtų sutėmę,
Net giesmė tarsi rūkas pilka.
Ir, atrodo, užspaudžia akis tėvui žemė
Savo purvina, šalta ranka.*

*Ko gi tu lyg sustingęs prie karsto sustojai?
Kam klausais sielvartingos giesmės?
Pasilenk, pabučiuok paskutinį artoją
Iš artojų senos padermės,*

*Kur nešiojo prakeiktą baudžiauninko žymę,
Springo duonos aitriu kšneliu.
Jų dalia — sunkūs kryžiai, palaukėm parimę,
Prie visų tavo žemės kelių.*

*— Kelkis, tėve! Pereikim dar kartą
Mes abu pažįstamais laukais.
Kelkis, tėve. Perduok mano kartai
Arimus, kur koveis su vargais.*

*Kelkis, tėve. Jau pavasarėja.
Ar tu žemės šauksmo negirdi?
— Ne, sūnau. Išeis kiti sėjėjai
Be žaidžų ir nuoskaudų širdy.*

*Senos klaidos, sunkios abejonės
Ir vargai į žemę nebegriš.
Paskutinį kartą mūsų kloniuos
Praeitį sustojo pas duris.*

*Praeitį su maldomis ir žvakėm,
Praeitį su vergiška giesme
Paskutinį kartą į ataką
Šliaužė paslapčiom gimta žeme.*

*Ir į mano nuošalią bakūžę
Įsibrovė su mirtim kartu.
Aš palūžau paskutiniam mūšy...
Ir jaučiuosi prieš tave kaltu...*

*... Karstas kamuolys gerklėj sustoja
Ir užlūžta širdyje kažkas.
Tyliai pasilenkęs, pabučiuoji
Jo rožančium surištas rankas.*

APIE SKIPIČIO ATSIMINIMUS

(Rapolas Skipitis, "Nepriklausomą Lietuvą Statant," 1961 metų, TERRA Chicagoje, leidinys. Kaina nepamėta).

R. Skipitis, išėjęs teisės mokslus, bet savo priglūbtimi ir asmeniniu įsijautimu yra daugiausia teatro žmogus. Praktiškame gyvenime jis buvo plataus visuomeninio darbo žmogus. Galimas daiktas, kad jo artistinės savybės jam daug padėjo visuomeniniuose darbuose. Bet jis buvo ir taikos teisėjas, ir valstybės gynėjas, ir vidaus reikalų ministeris. Sakosi visos tos vietos ir pareigos, buvusio jam siūlyte įsiūlytos, jis nei vienos iš jų imti nenorėjęs, bet... paėmė visas. Viena, ypatingai ryški jo savanoriška pareiga buvo, tai iš Kauno vykimas į užprontę, į Šiaulius ir ten organizuoti šaulius — partizanus, kaip pagalbinę jėgą mūsų kariuomenei kariaujančiai su bermontininkais. Jei vyriausias Lietuvos prokuroras savanoriškai išsina į karo veiksmų frontą, šitoji žmogaus auka yra tikrojo patriotizmo žygis.

Knygos autorius, paliesdamas visą eilę asmenų, nevienam iš jų ir patriotizmo "medalių" prisega. O kai tati nuolatos kartojasi, tai taip ir norėtusi, kad tų medalių būtų mažiau, o bent keli ryškesni faktai, kuriuose atsispindėtų naudingi darbai. Tati praturintų knygą pozityviais Lietuvos atstatymo faktais, o ne žodžiais. Ogi pačių didžiųjų Lietuvos nepriklausomybės atstatymo faktų ir buvo gausiausia kaip tik 1918 — 1926 metų laikotarpyje. Net ir apie savo ministeriavimo metų rašydama, R. Skipitis buvo labai skūpus minti daugiau reikšmingų faktų, buvo jie teigiami ar neigiami.

Yra ir kai kurių neaiškumų. Pav. valstybės gynėjas važiuoja į Zemaitiją aplankyti trijų komendantų: Kretingos, Telšių ir Sedos. Ką mums mielas vizitierius parodo? Ogi, kad Zigmantas Tallat — Kelpša, Kretingos komendantas, suorganizavo gerą karinį orkestrą, ugdo kareiviuose karinę drausmę ir gražiai tvarkosi savo apskrityje. Bronius Zaleskis, Telšių komendantas, "...parodė savo raštinę ir pasakojo, kiek turėjo rūpescio ir vargo, kol tą raštinę sutvarkė. Ypač buvo sunku rasti tinkamą buhalterį. — Odabar, rodos, visas tās ratas sukasi gerai — patenkintai kalbėjo komendantas". Bet kai autorius nuvyko į Sedą, ten jis rado kitą padėtį. Dar Kaune būdamas valstybės gynėjas turėjo žinių, kad Sedoje daug šaudoma... Jis ir pakeičia apie tai girdėjo. Jis apie tai teiraujasi ir jį vežančio ūkininko. Ūkininkas jį įtikinęs, kad tame Zemaitijos kampelyje būvę nepaprastai daug bolševikų, vagių, plėšikų ir visokių kitų banditų. Todėl skaitytojui ir duodama suprasti, kad — ką Sedos Komendantas Povilas Plechavičius šaudė, reikėjo šaudyti. Gal ir taip.

bet kai kitose kaimyninėse komendantūrose, Kretingoje ir Telšiuose, nebuvo nei vagių, nei bolševikų, nei plėšikų ar šiaip banditų, kurių komendantams šaudyti nereikėjo, tai gana keista, kodėl valstybės gynėjas truputį giliau į tai nepažvelgė. Kodėl tik Sedos komendantūroje buvo privisę tiek visokio "brudo", kad komendantas taip laisvai be jokių teisėtų švaistėsi ginklu? Juo labiau, kad apie tai garsas ėjo net po visą Lietuvą. O juk iš tiesų, knygos autorius padarė didelį tautai patarnavimą, kai jis atkalbėjo Šiaulių komendantą nešaudyti dr. Petro Avizonio, Argi apie Sedą gyvenę ūkininkai ir jiems artimi tada buvo pri-

perėję tiek daug bolševikų, kaip niekur kitur Lietuvoje?

Gerb. atsiminimų autorius mini, kad kol buvo finansų ministru M. Yčas, išde pinigų buvę pakankamai ir valstybės tarnautojams visuomet buvusios algos išmokamos. Tačiau, kai 1919 metų balandžio 12 d. M. Sleževičiaus sudarytame ministrų kabinete finansų ministru buvo pakviestas Jonas Vileišis, tuojau pradėjo pritrukti pinigų. Ir kaip pavyzdį nurodo prekybos ir pramonės ministrį prof. Joną Šimkų, kurio steigta marmalado fabrikas bene visas lėšas surijo. Autorius ir klausia: "Kas prarijo tuos 100 milijonų markių paskolas, gautos prieš ketelą mėnesių iš Vokietijos?" O ką mes dabar galime žinoti. O ar gerb. Skipitis neatsimena, kad M. Yčas greitai suorganizavo Prekybos ir Pramonės banką, kuris bene 1925 metais taip pat su triukšmu subankrotavo. O M. Yčas po to išėjo finansinių genijum. Jis nieko neveikdavo, gražia karietoje važinėdavo ir turėjo kišenėje "Neturtėli" liudijimą. Gi prof. Šimkaus steigta marmalado fabrikas turėjo tada nedaugiau finansinės bėdos, kaip 1960 metais ALT, kai jo sekretorius dr. P. Grigaitis iš Chicagos nuskrudo į Cape Cod, kur jį dabartinis prezidentas Kennedy pakvietė atvykti priešrinkiminię akcijai. Juk tam reikalingi buvo pinigų išleista tik apie 200 dol. O dėl to kai kas daug trukmės kėlė. Finansinių požiūrių ir Šimkaus organizuotas marmalado fabrikas didesnės reikšmės neturėjo. Iš to fabriko buvo likę tik nepiktas anekdotas. Tad dėl šitokio niėknio ar vertėjo autoriui net dviejose vietose (69 ir 247 pusl.) tati pabrėžti? O vis tik buvo ir kitų, gana didelių finansinių nepasisekimų? Ir pats autorius mini pavėluotą lito valiutos įvedimą. Jis nurodo, kad stambųjų Lietuvos bankų savininkai spekuliuavę svertimomis valiutomis ir būdami labai įtakingi valdžioje ir seime, trukdę savosios valiutos įvedimą. Teigimas teisingas. Bet objektyvumo dėlei autorius turėjo pasakyti, kokie buvo tie bankai ir kas buvo tų bankų savininkai. Tai daug didesnės svarbos reikalas, negu Šimkaus marmaladas. Arba tariamasis Voldemaro šūvis į Purickį. Klausimas, kodėl taip nelygtai duota vienam prieš kitus? O vis tik prof. Šimkus Lietuvoje nebuvo palaikytas kažkoku finansiniu makleriu, kaip kiti, kurių knygos autorius nedrįsta paminėti. Šimkus greitai buvo pakviestas krašto apsaugos ministru, o įsteigus Lietuvos universitetą, jis buvo paskirtas pirmuoju rektoriumi. Tai buvo garbingas vyras iki mirties.

Yra knygoje ir nedovanotinų klaidų, kurios verčia pagalvoti ir dėl visos eilės kitų minimų faktų ir asmenų. Pvz. 249 psl. Minimas Al. Šeštukas ir jis skaitytojui pristatomas, kaip buvęs Darbo ir Socialinės Apsaugos Departamento direktorius. Toks departamentas buvo, jo direktoriu buvo Šostakas, bet ne Šeštukas.

Gerb. autorius vertas padėkos ir pagyrimo, kad plačiau aprašė Hymanso projektą ir, mano dėta, gana objektyviai, mūsų to meto politines partijas. Juk iš tiesų, atmetus tautines mažumas ir tokias mažas partijas, kaip to meto Tautininkų Sąjungą ir Ūkininkų Partiją, laikant, kad krikščionių demokratų blokas yra viena partija) taip faktinai buvo, taip tebėra ir dabar) mes nesame ir nebuvo gausūs partijomis. O jei kurios srovės savo atšakas sutrauks į vieną vagą, daugiau keturių partijų tikriausiai neturėsime.

A.J.V.

Neutralių konferencija Belgrade

K. Dubysa

Jungtinių Tautų 15-tos sesijos (susirinkimo) metu, New Yorke, kilo sumanymas susišaukti neutralių valstybių konferenciją. Apie konferencijos reikalingumą Tito užsiminė savo kalboje susirinkimo metu. Jam pritarė Indijos, Egipto ir kitų kraštų delegacijų vadai. Konferencijai pasiruošimui baigiami, Ji įvyks Belgrade, Jugoslavijoje, šių metų rugsėjo mėnesį. Buvo suplanuota į konferenciją pakviesti 22 valstybės, Indijos vyriausybė paprašė konferenciją praplėsti ir pakviesti dar 19 kraštų. Nežinia ar Kinija, Šiaurės Korėja ir Šiaurės Vietnamas bus laikomi neutraliais kraštais, ar priskirti Maskvos blokui. Netrukus tai paaiškės, nes baigiama aptarti kviečiamosios valstybės ir paruošiami pakvietimai. Mat, Jugoslavijos revoliucijos 20 metų sukakties proga Tito pareiškė, kad mažosios valstybės yra pasiryžusios užkirsti kelią katastrofai, kuri yra pati pavojingiausia po antrojo karo tarp Rytų — Vakarų dėl Berlyno.

Diplomatiniame sluoksnyje mano, kad neutralusis blokas norima sudaryti iš visų penkių pasaulio žemynų valstybių. Indija, kaip didžioji neutralio bloko valstybė, neoficialiai save laikiusi to bloko vadu, konferencijoje bus pakelbta — oficialiai vadovauti neutralio pasaulio valstybių sąjungai. Jugoslavija gaus didesnę vaidmenį, stipresnį balsą, nes diktatorius Tito priešdangoje savo kelionių po įvairius kraštus, daug pasitarėvo ir dirbo, kad būtų įkurtas neutralusis sparnas — trečioji valstybių jėga pasaulio susiskaldyme ir pasidalinime į tris dalis — demokratinę, neutralią, arba į — Rytų — Vakarų ir mišinį įvairių režimų, santvarkos formų. Belgrado konferencija — tęsinys susidariusio penkių valstybių "galvų" pasitarimų New Yorke, 15-tos sesijos metu praeitų metų pabaigoje.

Jugoslavijos diktatorius Tito pasidžiaugė "koegzistencija" su JAV, Britanija ir kitais

laisvais kraštais, stipriai puolė raudonąją Kiniją ir Albaniją už "taikymą Jugoslavijai griežto šaltojo karo".

Albanijos komunistinė diktatūra nesizavi Maskvos vadovybe pasaulio komunizmui. Jos simpatijos yra Kinijos pusėje. 81 valstybės komunistų vadų konferencijoje Maskvoje, kur dėl vadovybės ir laikyenos su laisvuoju pasauliu buvo susikirtę Peipingo delegacijos vadai su Chruščiovu, Albanija palaikė Peipingo pusę. Nors Jugoslavijos delegacija konferencijoje nedalyvavo, pasitenkino pasiuntimu tik savo ambasados stebėtoju, bet Tito visados palaiko Maskvos pusę. Ši priežastis nepatiko ir nepatinka Peipingui, erzina Albanijos komunistų diktatorių Enver Hoxha. Peipingui patariant Albanijai laikosi nedraugiškai su diktatoriumi Titu, Neseniai Hoxa apsitvarkė savo krašte su titininkais. Vėliau matėme pranešimą, kad iš Albanijos uostų Maskva ištraukė savo povandeninius laivus.

Rytų — Vakarų kovoje neutralio pasaulio vaidmuo ėmė daryti Vakarams nepalankus. Indija, Jugoslavija, Egiptas, Indonezija ir naujosios juodosios valstybės Afrikoje susyvaravo ir palaikė Maskvą. Labai dažnai savo laikyseną ir paramą demonstravo, kaip Maskvos satelitai.

Vienoje Chruščiovas pareiškė prezidentui Kennedy, kad dabar politinė kova prie stalo turės suaktyvėti. Jis pramato, kad neutralieji palaikys jo pusę. Dėl to, vietoj vieno Jungtinių Tautų sekretoriaus, turį būti paskirti trys žmonės, po vieną iš kiekvieno bloko. Jie atstovautų visus tris blokus lygiomis, kalbėtų už savo bloką. Tą patį siūlė ir visų svarbesnių konferencijų — susiginklavimų ar taikos, kontrolės ar kitų — komitetas sudaryti iš visų trijų blokų atstovų.

Jeigu Belgrado konferencija baigtųsi sėkmingai, nutartų ir deklaruotų neutralio-

Nukelta [11 psl.

Naujosios Akmenės cemento gamykloje ketvirtas kaminas pradėjo alsuoti greta rijų. Naujoji krosnis, kaip Lietuvos komunistų spauda giriąsi, išdegs beveik tiek pat cemento, kiek visos trys ankstesnės, kartu paėmus. Pakurta ji dviem su puse mėnesio anksčiau numatyto laiko. Nuotraukoje — statybininkai, cementininkai, svečiai, krosnies paleidimo proga. Susirinkusi minia mūsų akimis žiūrint, atrodo gana mizernai.

Pasaulio gražuolių saskridyje

Alg. Gustaitis

Šių metų Tarptautinių Gražuolių Varžybose (International Beauty Congress), vykstančiame prie Pacifiko esančiame Long Beach (Calif.) miestely, šiemet nūvykome su Ale Rūta.

— O, jau du lietuvių spaudos atstovai! — sveikino Anglijos, Australijos, Pietų Amerikos spaudos žmonės.

— Ar ir šiemet turite lietuvaite pasaulio gražuolėse?

— Leisk atsikvėpti; matai, tik atvyko. Gal rytoj jau siųsi per savo žinių agentūrą apie naują Miss Lithuania, atstovaujančią ... valstybę.

— Taip, nepamirškite pranešti. Mūsų valstybės, visas radijo tinklas sužinotų.

— Gal bus iš to tinklo valstybės, tai ir skelbtum...

— Kodėl neturite Miss Lithuania? Išsirinkite, pristatykite ir mes dėsimė spaudon kaip Miss Lithuania. Visas pasaulis sužinos.

— Tikrai, kodėl nėra Miss Lithuania?

— Žmogau, Lietuva rusų okupuota, argi nežinai?

— Manai aš iš Marso? Ką? Kodėl neduoda lietuvaite iš kitur. Kad ir iš Amerikos.

Klausinimų, sveiklinimų, patarimų. Dainromės, sukinišamos su vėju, į visas puses.

Gražuolės tautiniuose kostiumuose. Šiemet nėra JAV

Zurn. Alg. Gustaitis kalbasi su Suomijos gražuole.

L. Briedžio nuotrauka

Long Beach, Calif. Tarptautiniame grožio karalienės rinkimuose liepos 22 d. dalyvavo ir lietuvių spaudos atstovai. Stovi iš k. i. d.: rašytoja Alė Rūta, Danijos Grožio Karalienė, žurn. Alg. Gustaitis ir Suomijos Grožio Karalienė.

— Ei, jis ne kunigas žinoti bažnyčių skaičių.

— Vistiek lietuvių daugiau nei demokratų! Neseniai buvo jų metinė Dainų Šventė Chicago didžiausioje auditorijoje, kur vyko demokratų prezidentinė konferencija. Demokratų tiek neprisirinko, kiek lietuvių...

— O, tu respublikone! Gerai, kad jus Amerikos žmonės iš valdžios išvertė; šitaip meluoti!

Net ausimis karpau, stebėdamasis skambtelėjimus orkestrais stereofoniškai perduodamus ašuniais garsintuvais.

Gražuolių duomenų lapuose sužymėtos jų mokamos kalbos. Šiemet dar mažiau mokančių angliškai, beveik visos europietės kalba vokiškai, visos Pietų Amerikos mergaitės ispaniškai. Bet ne visos Azijos gražuolės moka angliškai.

Pernai užsienio spaudos atstovai klausinėdavo Miss Lenkiją, ar ji mokanti lietuviškai.

— Kaip tai? Ar Lenkija ne Lietuvos dalis? — visai lenkaitę pribalgė vokiečių žurnalistas.

— Ne, Lenkija dabar ne Lietuvos, bet Rusijos dalis — buvo pataisytas kitas.

Įvykėlį man papasakojo pernai vaišių metu, po poros dienų. Lenkai užsigavę. Susikryžlavę. Kažkas (bene prancuzas) pasiūlęs atsiklausti lietuvių spaudos atstovo. Jie visi sutikę (buvo primiršę geografiją), kad dabar Lenkiją valdo ne Lietuva. Jie tik norėję paklausti, kada paskutiniu laiku Lietuva valdžiusi Lenkiją. Ikyrusis klausėjas buvęs vokiečių spaudos atstovas.

Šiemet beješkant lietuviškai kalbančios gražuolės, priešų International Press vyras:

— Miss Islandija ar Miss Luxemburgas gali kalbėti lietuviškai.

— Kodėl jos gali kalbėti lietuviškai?

— Islandija netoli Lietuvos, o...

Juoktis, ranka numoti, atmesti teigimą nesileidžiant į kalbas, ar pasišnekėti?

Miss Suomija, nors pažymėta kalbanti angliškai, bet nemoka nė vienos iš mūsų bandytų kelių kalbų. Miss Danija norėjo vertėjauti, bet ji nemoka suomiškai...

Savo grožiui, nors tautiniuose rūbuose, išsiskyrė Miss Ispanija, 18 metų Carmen Cervera iš Barcelonos. Aukšta (5 pėdos 7 coliai), 125 svarų, puikių proporcijų. Ir Miss Kolumbija žavi. Ir Miss...

Nustebome iš Miss Švedijos, 21 metų Elizabeth Oden, iš Stockholmo priemleščio Lindingo, išgirdę, kad ji pažįstanti lietuvių Stockholme. Bandė prisiminti nors vieną pavardę. Pora suminėjome. Ne tos. Baigusi universitetą, dabar studijuoja dramos meną, lanko Karališką Dramos Teatrą, davusį Švedijai ir pasauliui Greta Garbo, Ingrid Berman ir kt. Bando laimę švediškuose filmuose.

Miss Islandija (Sigrun Ragnarsson) tik pradėjo 19-uosius metus. Dirba Reykiavike kosmetikos pardavėja. Gera figūrinė čiuožikė. Artiste nori būti. Labai tyli, kukli. Kalba angliškai. Savo tyliu kuklumu krito fotografų akys. Ją pasigavę, padarė šimtus nuotraukų...

Miss Paragvajus, kellomis kalbomis apsiginklavirusi, studijuojanti literatūrą (gailisi

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Danutė Paškevičiūtė-Klimienė, poetė, nuolatinė Vienybės bendradarbė, kurios poezijos rinkinys AŠ NEGALJU VERKTI netrukus išeis iš spaudos. Knygą leidžia Nida Londone. Poetė Paškevičiūtė dabar gyvena Baltimorėje, kur jos vyras, dr. A. Klimas, praktikoja medicina. Poetė nufotografuota vizito metu Vienybėje.

nepažįstanti lietuvių literatūros), kavos ir vaisvandenių fabrikanto 21 metų tamsia — plaukė gražuolė 5 pėdų 6 colių, 126 svarų, sporto mėgėja. Nori būti pianiste.

Amerikiečių alfabetine tvarka šių metų gražuolių sąrašas eina šia tvarka:

Argentina, Australija, Austrija, Belgija, Bolivija, Brazilija, Britų Gvinėja, Burma, Kanada, Ceilonas, Kinijos Respublika, Kolumbija, Danija, Suomija, Ekvadoras, Anglija, Prancūzija, Vokietija, Graikija, Gvatemala, Olandija, Hong Kongas, Islandija, Indija, Israelis, Italija, Japonija, Korėja, Libanas, Luxemburgas, Madagaskaras, Morokas, Naujoji Zelandija, Norvegija, Panama, Paragvajus, Filipinai, Peru, Puerto Rico, Skotija (jų spaudos atstovas vaikštinėja su margu sijonuku), Pietų Afrika, Ispanija, Švedija, Šveicarija, Tahiti, Turkija, Jungtinės Amerikos Valstybės, Urugvajus, Venezuela.

Liepos 28 d. viena jų bus išrinkta Miss International 1962 metų grožio karalienė.

Sveikina Vienybę

Slysdama 15 dolerių trijų metų prenumeratą ir 10 dolerių auką Vienybei jos deimantino jubiliejaus proga, linkiu laikraščiui ilgiausių metų, o jo redaktoriams bei leidėjams — išvermės ir sveikatos tęsti tą svarbų lietuvių išlaidkymo darbą.

B. STARKIENĖ
Santa Monica, Cal.

Genė Antanaitytė, kurią Chicago lietuviai išrinko Miss Lithuania atstovauti lietuvių paviljoną dabar ten vykstančioje tarptautinėje prekybos parodoje.

Teodoras Blinstrubas, Dainų Šventės Komiteto Vicepirmininkas ir Išdininkas, prašo visu, kurie yra gavę Komiteto aukų lapus ir ju dar negrąžino, kaip galima greičiau tuos lapus grąžinti jo adresu - 7243 S. Albany Ave., Chicago 29, Ill.

Neužmirškite atnaujinti Vienybės prenumeratą!

SILVER BELL BAKING CO.
A. RADŽIUNAS, Savininkas
Mūsų specialybė lietuviška duona. Pyragai vedybiniais ir kitokiems pokyliams.
36-40 Stagg St., Brooklyn 6, N. Y.
Telefonas: STagg 2-5938

LIETUVIŲ VADOVAUJAMA IŠTEIGTA 1924 M.
Schuyler Savings & Loan
ASSOCIATION OF KEARNY, NEW JERSEY
Nuo 1960 m. liepos 1 d. už sutauapas moka
4%
Be to, duoda paskolas namams, išrašo pašto perlaidas (money orderius), taupo pinigus Kalėdų šventoms (X-mas Club), skolina pinigus taupytojams, priima mokestį už elektrą ir gazą.
Federal Savings and Loan Corporation narys
Julius Paknis, Prezidentas Petras Velevas, Sekretorius Juozas Belza, izdininkas
Iškirpk šią atkarpą ir siusk -
SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
24 Davis Ave., Kearny, N. J.

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS
280 Union Avenue Brooklyn 11, N. Y.

BARAS IR RESTORANAS. Salės koncertams, sokiams ir kitokioms pramogoms.
Susirinkimai - nemokamai. Spaudos kioskas
KOSTAS VAITAITIS, Reikalų Vedėjas
Telefonas: EVergreen 4-9672

HARTFORDO LIETUVIAI

Neseniai netekome trijų lietuvių, kurie verti prisiminti. Mirė Aleksandras Kelėnas, vienas seniausių lietuvių, Liet. Am. Pil. Klubo ir parapijos organizatorius, šv. Trejybės bažnyčios, steigėjas žymesniųjų organizacijų narys. Taip pat mirė žinomi vietos lietuviai, Ant. Gurskis ir Povillonis. Pastarieji du buvo širdies smūgio parblokšti. Vėlionis A. Kelėnas buvo sulaukęs 85 metų amžiaus.

Kelėnas, amžiumi seniausias lietuvis, (išskyrus prel. Joną Ambotą, peržengusį 90 m. a.), buvo aktyvus žmogus. Paliko apie 60 — 70 tūkstančių dolerių giminėms. Šeimos neturėjo, jo žmona mirė prieš dešimtmetį. Kelėnas buvo neseniai mirusio dailininko Klaulėno dėdė.

Vienybės bičiulis Andrius Rekus, buvęs liet. radijos programų vedėjas, dirbęs fabrike, turėjo nelaimę — mašina nukirto dešinės rankos rašomąjį pirštą. Bet nelaimė metu net nepašlijio, priešingai, gydytojai draudžiant, savo automobilį vairavo iki namų ir po valandos atvyko į klubą, tarsi jokia nelaimė nebūtų įvykusi. Žmonės, kurie tuo metu klube posėdžiavo, labai

stebėjosi. — Tai niekis, jei Reku ir galvą mašina būtų nukirtusi, jis vistiek būtų sugrįžęs namo — juokavo Rekaus draugai. Tikrai, Sekančią dieną Rekaus ūkyje kepėme "steikus", valgėme ir gėrėme. Rekus buvo linksmas. Bet neilgam, pradėjo ranka tinti, ir mūsų mielas Andrius pajuto skausmą. Aš manau, jis turės ilgkas "atostogas" iki ranka sugis.

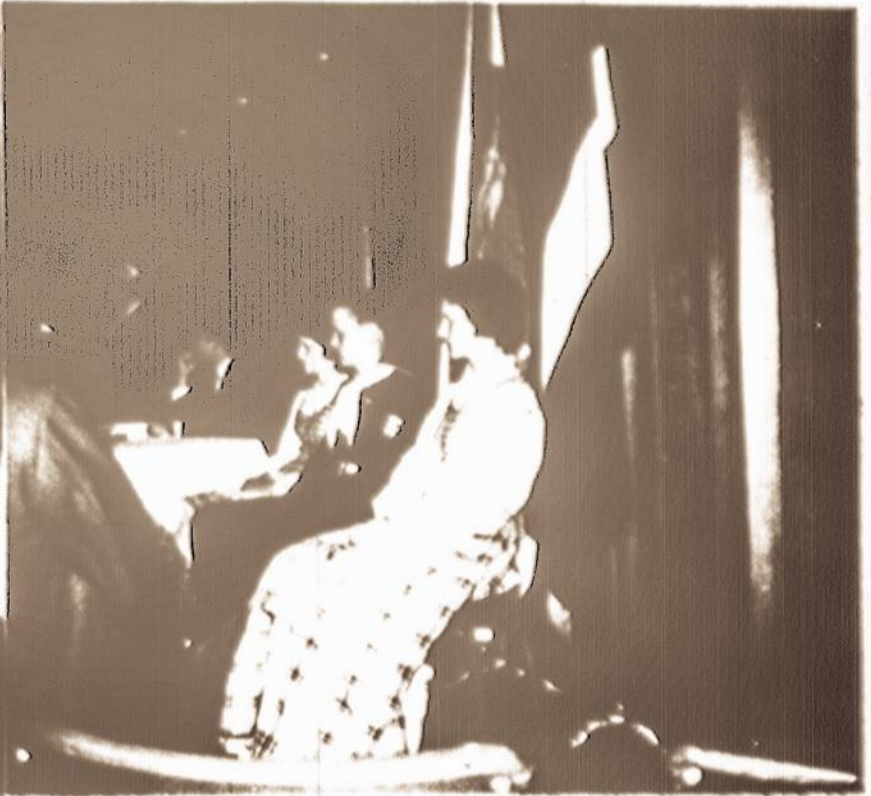
Tauri lietuvaite

Mokytoja Barolytė, dirbdama viešoje mokykloje, kartu dirba ir šeštadieninėje liuanistinėje mokykloje. Už savo darbą ji neėmė nė cento iš tėvų K-to. Kiti mokytojai ar mokytojas be atlyginimo, manau, nebūtų nei artyn nėję liuanistinės mokyklos. Visi apmoka mi ir gana gerai. Tuo tarpu Barolytė paaukoko savo darbą. Tai dar vienas plusas senajai liet. išeivijai, kurios antrosios kartos dukra yra mokytoja Barolytė. Ji savo pasišventimu labiau pasireiškė nei Lietuvoje auginti ir mokslinti mokytojai lietuvių išlalkyme. Barolytei priklauso garbė ir nuoširdi padėka.

— V. M. K.

Lietuvių budžiai Clevelande, būriavimo ir žuvavimo malonumams prasidėjus. Kairėje: Palangos jachtoje budžiai žuvauja. Dešinėje: prie ežero budžių žuvavimas. Iš d. į k. - V. Gatautis, M. Gatautis, J. Stankevičius, A. Kalvaitis ir budžių bičiulė dr. Žilinskienė.

Prieš komunistinis susirinkimas, daugiausia atstovai iš pavergtų tautų. Kairėje - susirinkimo dalyviai. Dešinėje - susirinkimo prezidiumas. Iš k. į d.: susirinkimo vadovė Mrs. Wood, sekretorė, Stasaitė, budys M. Pautienis ir M. Sirvaitytė.

MARKET CAFE, INC.

BARAS IR RESTORANAS
Bronius Malevičius ir Vincas Kezenius, sav.
1120 HOLLINS ST. BALTIMORE 23, MD.
Tel. MU 5-9623

NORI PIRKTI AR PARDUOTI
NAMUS—TAIP PAT APDRAUDŲ
REIKALAIŠ KREIPKIS Į
AMERICAN HOME REALTY
84-14 Jamaica Ave., Woodhaven 21,
N. Y. — (Forest Parkway stotis)
Tel. Hickory 1-5220
William J. Drake
Licensed Real Estate Broker
Lietuviams specialus patarnavimas
Income Tax užpildymas

APDRAUDOS SPECIALISTAS

Sioje firmoje apdrausk savo namus, baldus nuo gaisro. Apdrausk nelaimingus atsitikimus prie savo nuosavybės. Nė pėr vieną kitą greičiau nuosavybę neparduosi. Niekas kitas Tau nesuras tinkamesnių namų.

Organizacija kovai su komunizmu

Cleveland, Ohio — Neseniai Clevelande, Hotel Carter, buvo pirmas šios organizacijos susirinkimas. Buvo pakviesti pavergtųjų tautų atstovai. Šio susirinkimo iniciatorė ir organizatorė yra Leta Wood. Ji yra viena iš Notre Dame kolegijos direktorių. Šios organizacijos tikslas mokytis amerikiečius saugotis komunizmo pavojaus, kuris braunašis į Ameriką per kino filmus, televiziją, pavienius asmenis ir literatūrą. Susirinkime buvo iškelta, kad Clevelando finansininkas Eaton Cyrus yra komunistų vadovų draugas. Kiti kalbėtojai buvo šie: John Browden, dr. Orlando Echevarino (iš Kubos) ir kiti. Buvo parodyta kino filmas apie senato komiteto antiamerikinės veiklos darbus ir komunistų pasipriešinimą tam komitetui.

V. Bacevičiaus nuotrauka

Clevelando veikėjai prie Maironio paminklo. Iš k. į d.: skulp. V. Raulinaitis, V. Brazulius, O. Mikulskienė, A. Mikulskis, skulp. E. Docienė, kuri pagamino Maironio biustą, S. Barzdukas, Dočys, svečias iš Kos Angeles muz. Budriūnas ir kunigas Prunskis.

Dalyvavo beveik visų pavergtųjų tautų atstovai. Iš lietuvių buvo 6. Latvių ir estų po vieną. Prie prezidiumo stalo buvo amerikiečių, lietuvių, latvių ir kubiečių vėliavos.

Lietuvius atstovavo budžiai ir ateitininkai. Prie lietuviškos vėliavos stovėjo budys M. Pautienis ir gražiausias tautiniais rūbais pasipuošusios ateitininkės — Sirvaitytė ir Stasaitė.

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.

37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

C. A. Voket

(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620

SEKMAD., 1961 m. RUGPIUČIO (AUGUST) 6 d.,

visi keliai veda į metinį

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" RADIOJO ir "RŪTOS"

PIKNIKA

Rengiamą Didžiojo New Yorko Lietuviams

JAMAICA POLISH NATIONAL HALL & PARK

108-11 Sutphin Boulevard Jamaica, L.I., N.Y.

Gražus parkas, moderni salė, patogus privažiavimas — Veiks gausus gėrimų ir užkandžių bufetas

- Programoje:
- "Rūtos" Ansamblio Choras ir Tautinių Šokių Grupė
 - Lietuvės gražuolės rinkimas išrinkti "Mrs. Lithuania, 1961"
 - Šokimo kontestai
 - Lietuviškos sutartinės

PIKNIKO PRADŽIA — 1 val. p.p. ŠOKIAI nuo 5 val. p.p. iki 10 val.
PROGRAMA — 4 val. p.p.

PIKNIKAS ĮVYKS BET KOKIAM ORUI ESANT

Įėjimas — \$1.00, ir 25c už ženkliuką ir N.Y. miesto pramogų taksus
Nuoširdžiai Jus kviečiame! — JOKUBAS J. STUKAS, Direkt.

PUIKI DOVANA BET KURIA PROGA!

Naujai pagaminta pirmoji lietuvių kompozitoriaus ilgo grojimo pramoginės muzikos plokštelė

Lietuviškai įdainuota 10 šokių muzikos Hi-Fi ir Stereo plokštelė gaunama lietuviškose spaudos ir dovanų parduotuvėse.

Sportinės nuotrūpos

Edvardas Sulaitis

Vykstant "šaltajam karui" politikos frontuose, Amerikos ir Sov. Sąjungos lengvaatlečiai Maskvoje susirėmė "karštose" varžybose. Šį kartą buvo svarbus susitikimas, nes sovietai jam labai intensyviai ruošėsi, norėdami "pasigauti" amerikiečius vyrus. Del moterų jie galvos nesusuko, kadangi sovietiškosios atletės jau nuo senų laikų galėjo susidėti amerikietes į kišene.

Išėjo, kaip buvo laukta: sovietės laimėjo triuškinančiai — 68:39, o Amerikos vyrai, atvykę be 9 gerųjų sportininkų, pasitenkino kuklia — 124:111 pergalė. Tai buvo pati mažiausia amerikiečių pergalė panašiose rungtynėse tarp šių pasaulio galiūnų. Kaip žinome, amerikiečiai ir sovietai jau buvo rungtyniavę 1958 m. Maskvoje ir 1959 m. Philadelphiaje. Jeigu ne gerųjų Amerikos sportininkų boikotas, amerikiečiai šį kartą gal būtų galėję pagalvoti ir apie bendrą komandinę pergalę (sudėjus vyrų ir moterų taškus į krūvą), kadangi Sov. Sąjungoje yra įprasta tokia taškų skaičiavimo sistema. Nors šį kartą amerikiečiai išsiderėjo taškus skaičiuoti atskirai, tačiau rusai vistiek su pasigardžiu kalba apie pergalę prieš Ameriką. Ir, žinoma, jiems čia daug prikišti negalima, nes tokiu keliu einant, jie gal būtų privėrus užkietėjusius Amerikos ponus pagalvoti, kad moterys irgi yra iš panašaus molio kaip ir vyrai nulipytos.

Beje, pas amerikietes buvo viena sportininkė, kuri buvo verta dėmesio — tainegriukė Wilma Rudolph. Nors ši mergina be didesnės technikos, tačiau su gerais daviniais

ir todėl bent ji apgynė Amerikos moterų garbę. O kitas visas amerikietes sportininkes nukonkuravo tuomet Maskvoje pasirodžiusi kino aktorė Liz Taylor, nors ir ne su sportiniais daviniais...

Pažymėtina, jog pas Sov. Sąjungos vyrus matėsi ir du lietuviai: rutulio stūmikas Adolfas Varanauskas ir šuolio į tolį specialistas Antanas Vaupsas. Šiems vyrams šį kartą nebevyko ir jie abu liko kervirtose paskutinėse vietose, sovietams uždirbant tik du taškus. Kaip žinome, pirmose rungtynėse 1958 m. varžėsi B. Zalagaitytė (Iv. ieties metime) ir J. Pipynė (II v. 1,500 m. bėgime), o antrose 1959 m. — B. Zalagaitytė — Kalėdienė (Iv. ieties metime). Tada mūsų šaliai Maskvai uždirbo žymiai daugiau taškų. Tačiau šį kartą savo duoklę dar atidavė ir latviai su esiais, taigi, bendrai imant, pabaltiečiai tarė savo svarų žodį.

Kaip numatyta, sekantis Sov. Sąjungos — JAV susitikimas lengv. atletikose įvyks kitų metų liepos mėn. 18 — 19 Amerikoje.

Jeigu dar lengv. atletikos atstovai Sov. Sąjungoje pasirodė pusėtnai (išskyrus moteris), tai amerikiečių vardą gerokai sukompromitavo sunkumo kilnotojai, savo viešnaugę Sov. Sąjungoje pradėję truputį anksčiau negu lengvaatletai. Šios srities kultivuotojai turėjo 4 tarpusavo susirėmimus, kurie visi baigėsi sovietų pergalėmis: Maskvoje rusai laimėjo 6:1, Leningrade — 5:2, Kijeve — 6:1 ir Tbilisyje — 4:3.

L. Kančausko nuotrauka

Dideli šachmatų mėgėjai R. Gylis ir J. Glazė Los Angeles Lietuvių Tautinių Namų Fondo piknike, medžių pavėsyje, šemptai žaidžia.

Kaip matome, sovietų pergalė, išskyrus paskutinį susitikimą, yra įtikinanti. Pažymėtina, kad amerikiečiai jau prieš atvykdam į Sov. Sąjungon, buvo save pasmerkę pralaimėjimui, nes atvažiavo be dviejų žmonių ir todėl visada 2 taškus atiduodavo be kovos.

Kas čia kaltas sunku pasakyti. Bet kažkas nebuvo tvarkoje, ypatingai šiuo metu, kada sovietai sportą išnaudoja propagandinei kovai prieš amerikiečius. Ir gana juokinga, kada patys amerikiečiai jiems dar padeda.

Šis skyrius susilaukė, bene, pirmojo įvertinimo lietuvių spaudoje. Tai padarė "Atletas" Darbininko laikraštyje, apie kurį anksčiau buvome minėję, ryšyje su vieno sporto veterano "numarinimu". Jis dėl to, atrodo, labai supyko ir šį skyrių, gal būt, jis tik todėl paminėjo, jog norėjo su mumis atsiskaityti, smogdamas "žemiau juostos" (sportišku terminu tariant).

Kągi, su tokiu žmogumi, kuris nežino, ką yra anksčiau daręs, sunku vesti diskusijas. Bet kitų žinių, norisi pažymėti, jog tas pats "Atletas" (tik kitu — tikru vardu) žurnalistas yra "riklavęs" "Sporto" laikraštyje (1960 m. nr. 5). Kodėl jis nori užsiginti — mums nežinoma. Gal todėl, kad norėjo priminti kito slapuko gėdingas pastabas, kurios ne tik kad buvo "smūgis žemiau juostos", bet ir iš pasalių duotas.

Nesenai pasibaigusiose šių metų Lietuvos futbolo pirmenybėse meisterio vardą laimėjo šiaulių "Elnio" vienuolikė. Kaip žinome, šiauliai nuo seno yra futbolo tvirtovė. Vokietų okupacijos laikais šiauliai jau perėmė vyrų rančias pozicijas futbole ir jas laiko iki šiai dienai. Skaitant nuo 1945 m., šiauliečiai Lietuvos meisterio vardą laimi septyntą kartą.

VIENYBĖ

The Oldest Lithuanian newspaper, established by Juozas Paukstys in 1886, is published weekly by Juozas Tysliava at 192 Highland Blvd., Brooklyn 7 N. Y. Tel. AP 7-7257. Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office of Brooklyn, N. Y. Subscription rate: \$7.00 for one year. Advertising rates on application.

Filatelistų išvyka

Ši šeštadieni, liepos 29, Lietuvių Filatelistų D-ja ruošia savo nariam ir jų šeimoms išvyką į Motuzų senėdį, 442 Gibbs Pond Road, Lake Ronkonkoma, L. I. Važiuojantieji automobiliais ras kelią Gibbs Pond Road žemėlapy, o važiuojantieji Long Island traukiniu iki Ronkonkoma stoties turės naudotis taksiu arba iš anksto pranešti Draugijai, kad juos būtų galima pasitikti stoty.

V. W. Alones

Juozas Adomonis, Globe Parcel Service skyriaus vedėjas Bostone, susituokė su Aldona Vizgaityte.

Tas pats yra su šiaulių "seniais" futbolininkais, kurie ne tik kad negadina, bet taip pataiso, jog jauniems tenka prieš juos kapituliuoti.

WHITE HORSE

Tavern

BARAS IR RESTORANAS.

Duodami polaidotuviniai pietūs.

PRANAS BRUČAS
Savininkas

86-16 Jamaica Ave.
Woodhaven, N. Y.

Tel. Virginia 6-9519

Winter Garden Tavern Inc.

1883 Madison Street
Brooklyn 27, N. Y.

(Ridgewood)

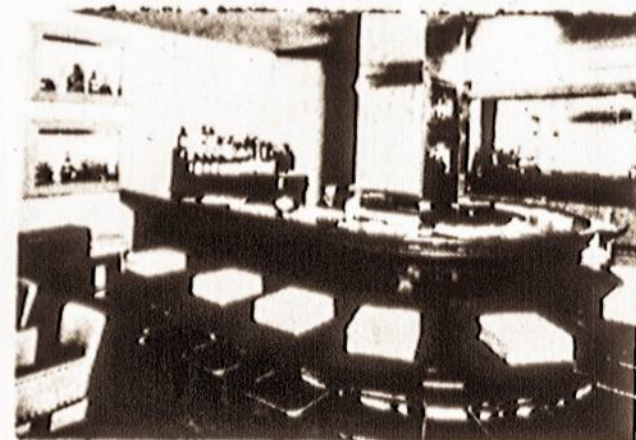
Telefonas: Evergreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Geriausias lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.

POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

FESTIVAL RESTAURANT & BAR

Pietūs ir vakarienė

Jaukus baras

Salė susirinkimams

vestuvėms ir

pobūviams

Gali tilpti 200 žmonių

LIETUVIŠKIEMS

suėjimams nemokamai

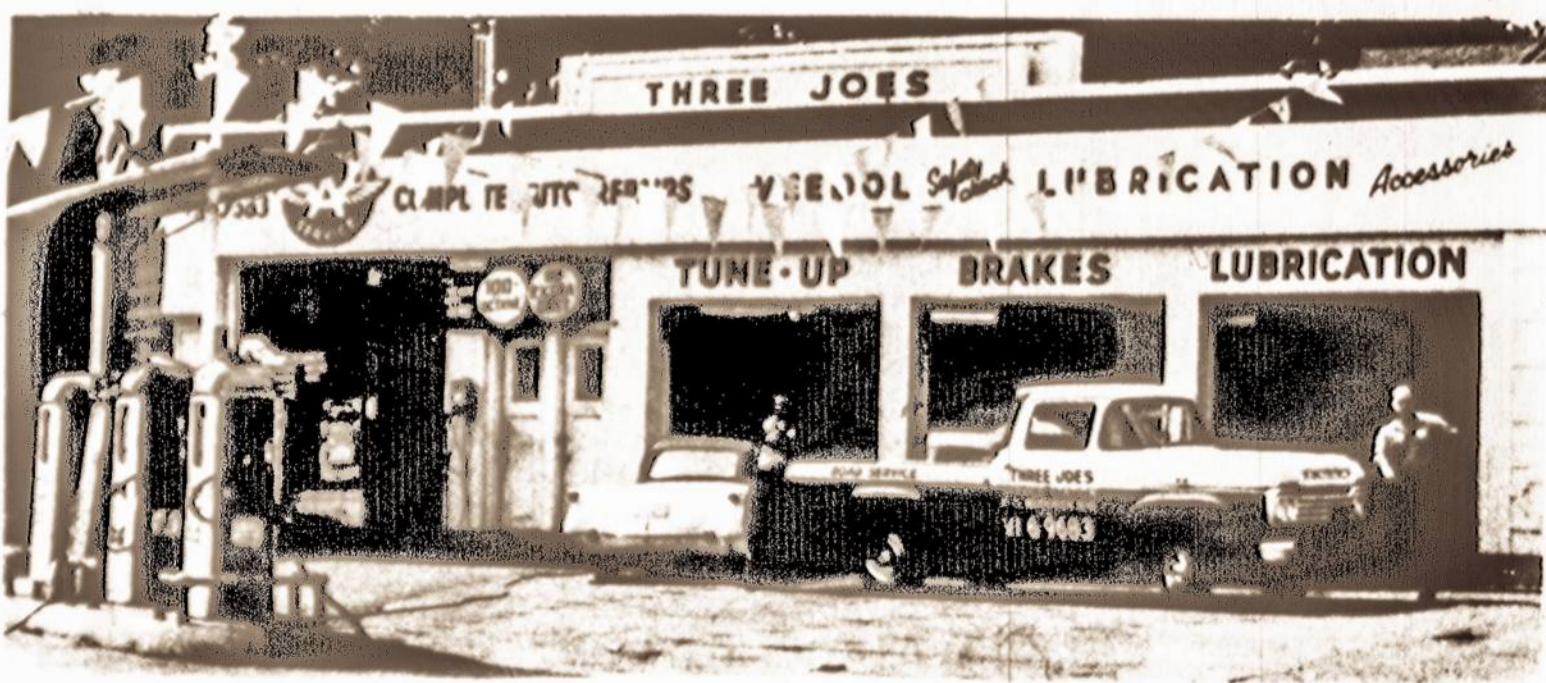
VACYS STEPONIS

Savininkas

40 East 26th St. New York City

MU 3-2928

THREE JOES SERVICE STATION, Inc.

85-42 Woodhaven Boulevard Woodhaven, N. Y.

Telefonas: Virginia 6-9683

THE

Tel. TAYlor 7-9842

Arlington

385 Arlington Ave.
Brooklyn 8, N. Y.

Restaurant

Ona ir Jonas Valaičiai

Giminės nežinojo, kad jis buvo sutaupes tūkstančius dolerių...

Prieš 12 metų iš Europos atvyko ramaus būdo su garsiai skambančia pavarde inteligentas, žymus lietuvis D. Tr. Lietuvoj jis buvo aukštos kategorijos valdininkas — finansų žinovas. Nemokėdamas amato ir neturėdamas kietų muskulų, jis pasirinko New Yorke menkai apmokamą darbą restoranuose lėkštes plauti. Žmogus sąžiningai dirbo, rūpestingai taupė dolerius. Jis gyveno Brooklyne pačioj vargšų gyvenančioj Williamsburgo apylinkėj, mažame drėgname kambarėly. Žmona, sūnūs, broliai, giminės, irgi su tom pačiom garsiom pavardėm, užmiršo šį vargšą "dypuką." Niekas iš giminų nelankė jo ir juo nesidomėjo, net ir tada, kai jis sunkiai sirgo. Jam pagalbėdavo svetimi jo kaimynai lietuviai.

Vieną gražią praeito pavarario dieną šis vargšelis jau niekam savo kambarėlio durų neatidarė. Pašaukta policija, duris atidarius, rado žmogų negyvą. Po širdies smūgio, jis, šis 66 metų senelis, buvo per kėdę aukšteininkas nusvi-

ręs ir, reikėtų manyti, be pagalbos iš šalies mirtinai nutroškęs. Jo laidotuvis buvo mizernos, dalyvavo vos keli asmenys. Jo giminės pasirodė reto šykštumo žmonės. Nei vainiko, nei gėlės.

Policija, jo kambarėly iškračius, rado tris bankų knygutes sumoje 5,000 dol. Dabar atsiminė jį giminės, kiti net iš Chicagos atidundėjo... Visi jie, ragožium versdami kambarį dvi dienas, uoliai jieškojo daugiau velionies palikto turto. Patys mažai ką radę, kambario raktą perdavė kaimynams — prašė tęsti jieškimą toliau, už radinį žadėdami tinkamai atlyginti. Po didelių pastangų kaimynai surado giliai paslėptas dar šešias bankų knygutes sumoje 4,300 dol. Įdomu pažymėt, kad velionies giminės, iš kaimynų paėmę bankų knygutes, tuoj atsiskakė jiems už radybas sumokėti. (Atrodo jie manė, kad jau bus paskutinis radinys) Dabar kaimynai sako: "Pagal rastą turto sąrašą ir kai kurių giminų teigimą, turi būti dar 10,000 dol. sumai vertės

įvairaus turto. Bet kur jis paslėptas? Reikia manyti, kad jis bus žuvis..."

Nėnant testamentu, rasto turto reikalas atsidūrė teisme dėl pripažinimo giminėms įpėdinystės teisių. Byla tęsis ilgai, nes ir kaimynai už darbą žada reikalauti atlyginimo. Rezultate, netvarkingai paliktas turtas žymiai sumažės. To viso buvo galima išvengti, jeigu velionis, būdamas gyvas, būtų padaręs testamentą. Jo sunkiai uždirbtas ir rūpestingai taupytas turtas būtų atitekęs tam, kam jis paskirtas.

L. NORKUS

Sveikina Vienybę

Siunčiu 7 dolerius prenumeratorai apmokėti ir pusaštunto dolerio "mažyčių sidabrinų" skoningai redaguojamo savaitraščio deimantinės sukakties proga. Galite paklausti, "kodėl ne 75 doleriai?" Matote, aš ne tokiai "korporacijai" dirbau ir todėl tik tiek ir ne daugiau.

AL. J. ALEKSIUS
Waterbury, Conn.

NEUTRALIŲJŲ KONFERENCIJA

Atkelta iš 7 psl.

jo bloko suformavimą, vadovybės parinkimą, prasidėtų nauja era politinės kovos Jungtinėse Tautose ir visose konferencijose. Iki šiol Amerikai pavykdavo savo nusistatymui praversti Jungtinėse Tautose surinkti reikalingą skaičių balsų, bet kaip bus atetyje, tenka rimtai susirūpinti. Jeigu neutralusis blokas tikrai laikytųsi neutralumo, saugotų tiesą ir teisingumą, gintų mažųjų valstybių interesus, susigrupavimą tektų vertinti teigiamai. Bet iš praeties neutraliųjų laikyenos svarbesniais politikos ir neramumų klausimais, realusis kaltininkas ir netvarkos kėlėjas susilaukdavo paramos, gynėjas pasmerkimo arba nepritarimo.

Berlyno krizė — rimčiausias ir pavojingiausias susikirtimas galybių, kurios neturi kelio pasitraukti, rasti priimtina susitarimą, jeigu abi pusės nepasilaikys teisingumui ir taikai savo dalies.

Remkite biznierių, kurie skelbiasi Vienybėje.

GINTARAS Lietuvos auksas

Ivairiausių gintarinės dovanos vyrams ir moterims prieinamiausiomis kainomis

AMBER GUILD LTD.
80-19 31st Avenue
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. HA 9-5855

Pasiekiami: auto iki 31 Ave. Northern Blvd. IND subway iki Roosevelt Ave. IRT iki 74 St. Port Bus iki 31 Avenue.

Vienybės skaitytojai, kurių prenumerata baigėsi, maloniai prašomi nedelsti atsilyginti už laikraštį. Prenumeratos terminas yra pažymėtas greta vardo ir adreso.

BANGA TELEVISION

VYTAUTAS ZELENIS, Savininkas

3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

Telefonas: APplegate 7-0349

PARDUODAMA: televizija, radijas, Hi-Fi stereo, fonografai, dulkių siurbliai, oro vėsintuvai. Didelės nuolaidos Admiral, Motorola ir Blaupunkt vokiškiems Hi-Fi. TAISOMA: televizija, stereo Hi-Fi bei radijas. Darbo valandos kasdien iki 7 v. vak., penktadieniais iki 9 v. v.

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

MATTHEW MAZEIKA
Savininkas

80-15 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 9-3112

ROBERT F. NARK

Apraudos AUTO Specialistas
Any car - Any age driver
ALL FORMS OF INSURANCE

26 COURT ST. BROOKLYN, N. Y.
Tel. MAin 4-6400 VA 5-0783

DISCOUNTS TO QUALIFIED APPLICANTS
Mutual Insurance Insure your tomorrow today!

Park Hill Realty

Aprauda, nekilnojamas turtas, federaliniai, valstybės ir miesto taksai. Notary Public.

84-17 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y.

TELEFONAS: VIRGINIA 3-1477

Albert F. Peters (Petrauskas)

LISAUSKŲ MAISTO KRAUTUVĖ

Lietuviški sūriai, juoda duona, aukštos rūšies rūkyti kumpiai, dešros ir skilandžiai pigiomis kainomis
Prekes siunčiame ir per paštą

Martha & Peter Lisauskas
64-09 56th Road Maspeth 78, N. Y.

Telephone: TWining 4-8087

BARAS IR RESTORANAS

Julius Daugmaudis, Sav.

Stiklinis baras, viena gražiausių užėigu

273 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-9533

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI

(vairiausias rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai. Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 3-3544

REPUBLIC LIQUOR STORE, Inc.

G. Jokubaitis, Manager

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-2089

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEWey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVERgreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRUNAS-BALTON
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-4409

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA AUTOMOBILIUS (VAIRIEMS REIKALAMS)

VIENYBĖ

Jonas Antanaitis, nuolatinis Vienybės bendradarbis Clevelande, praeitą savaitgalį lankėsi rytinėse valstybėse. Aplankęs Vienybės įstaigą, Antanaitis sėkmadienį išskrido atgal į Clevelandą.

Juozas Bačkaitis, ilgus metus dirbęs Eltoje, Kaune, po karo išsikūrus Adelaidė, Australijoje, atvyko aplankyti sesers ir svainio Krušinskų, gyvenančių 355 Highland Blvd., Brooklyne. Žada viešėti apie 6 mėnesius.

Jonas Krunklys, Vienybės agentas, rugpjūčio mėnesio pradžioje išvyksta į Toronto, Kanadą, aplankyti savo gimines, Juozą ir Viktoriją Dranginius, Dobilus ir kitus draugus bei pažįstamus.

Jonas Budrys, Lietuvos generalinis konsulas, praneša, kad Kanadoje mirė Edvardas Jakštys (ar Jakštas), kilęs iš Kuprių kaimo, Šakių apskrities. Velionio brolis, kuris, spėjama, gyvena Brooklyne, prašomas atsiliepti Lietuvos generalinio konsulato adresu New Yorke.

F. Kulbokienė-Kulber, Moterų Vienybės pirmininkė, prašo pranešti, kad Moterų Vienybės pobūvio nuotraukos paraštėje yra praleistos šių dalyvių pavardės: Keraminų, Smetonų, Bujokienės ir Sekaičio.

Magdė Vaitkevičiūtė, telefono kompanijos tarnautoja iš Jersey City, N. J., išskrido atostogų į Europą - Italiją, Šveicariją, Vokietiją ir Prancūziją. Žada aplankyti ir Lietuvą.

Vytauto Alanto romanas apie Lietuvos partizanus "Tarp dviejų gyvenimų" išverstas į anglų ir vokiečių kalbas.

Radijo piknikas

Į Lietuvos Atsiminimų radijo jubiliejinį pikniką, rugpjūčio 6 d., specialiu autobusu atvyksta visas Philadelphia Lietuvos Tautinis Ansamblis. Anot vedėjo Leono Kaulinio, "nei kviesti, nei prašyti, atvyksime pas Jus su viltim, kad mūsų ansamblietė laimės gražuolės titulą..."

Radijo piknikas įvyks Jamaica Polish National Parke, 108 Ave. ir Sutphin Boulevard, Jamaica, L. I. Pradžiai val. p. p. Programa - 4 val. Dalyvaus Rutos Radijo Dainos Ansamblis, dirig. Alg. Kačanauskas, ir Rutos šokėjų grupė. Bus šokimo varžybos, suartinis sudainavimas, laimėjimai. Nuo 5 val. p. p. šokiams gros garsus Ted Maksymowicz radijo orkestras. Šioji didžiulė lietuviško radijo "šėlmos šventė" įvyks bet kokiam orui esant.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Šią savaitę Vienybę aplankė trys veikėjai iš trijų skirtingų miestų: (iš kairės) J. Virbalis iš Clevelando, poetė Danutė Paškevičiūtė-Klimienė iš Baltimorės ir dr. V. Misiulis iš Detroito.

Mirė Jonas Krūzė-Kružintaitis

Liepos 20 d. Delafield ligoninėje iš gyvybių tarpo atsiskyrė žinomas laikraštininkas Jonas Krūzė - Kružintaitis, kuris jei būtų gyvenęs, lapkričio 22 d. būtų sulaukęs 60 m. amžiaus.

Krūzės tėvai kilę iš Kudirkos Naumiesčio, ilgus metus gyvenę Glasgow, Skotijoje, kur būdami kepyklos biznyje, Joną leido į mokslą. Vėliau buvo nuvykę į Rusiją, Lietuvą, kur Jonas išmoko rusiškai ir lietuviškai, pamėgo laikraštininko darbą, pradėdamas bendradarbiauti Išeivijų Draugui, Skotijoje. Vėliau Jonas atvyko į Kanadą ir redagavo Kanados Lietuvių Toronto, 1929 m. buvo pakviestas dirbti Vienybės redakcijoje, 1938 m. nulydėjęs ekskursiją į Lietuvą, kurį laiką dirbo Lietuvos Aido, 1945 m. dirbo

Jonas Krūzė-Kružintaitis

Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo įstaigoj, kaip sandėlio vedėjas, sekretorius,

knygvedys, vėliau - reikalų vedėjas. Trumpą laiką dirbo Amerikos Lietuvių Tarybai Chicagoje. Vėliausiu laiku dirbo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Centro raštinėje, daugiausia kaip anglų kalbos korespondentas.

Amerikoje liko brolis Aleksas Kružintaitis, gyvenęs Gary, Indiana, buvęs Lietuvos operos dainininkas. Kiti giminės Skotijoje ir Lietuvoje.

Mirusio kūnas buvo pašarvotas Šalinskių koplyčioje, Palaidotas liepos 25 d.

Šių žodžių autoriui, savo ir Lietuvių Spaudos Klubu vardu, skaudu išreikšti užuojautą giminėms, draugams ir bendradarbiams, su kuriuo teko dirbti ir gyventi ilgus metus.

Tebune Tau, Jonai, lengva Dėdės Samo žemelė.

JONAS VALAITIS

Ella ir Gustav Abrolat, kurie rugpjūčio 16 laivu Queen Mary išplaukia į Londoną, o iš ten, su plačiu maršrutu, vyksta į Sovietų Sąjungą ir kitus kraštus, kur jiedu jau anksčiau daug kartų yra buvę. Šioje kelionėje, Abrolaičiai aplankys Maskvą, Varšuvą, Prahą, Berlyną ir kitus Europos didmiesčius. Grįž spalio mėnesio pabaigoje ir tuojau važiuos į Miami, Floridą, kur praleis visą žiemą.

Kylant ir krintant...

Šia tema rašyti paskatino širdgėla.

Nebūtų reikalo rašyti apie "piknikus", kurie kas kart vis labiau iš mados eina, nors jų pastaruoju laiku - kaip grybų po lietaus...

Atvirai kalbant, širdį skauda, kai jaunimui paremti "piknikuose" labai skurdu. Ypač skaudu, kai nematai net bendruomenės atstovo, kuriame tas jaunimas nekarta talkino ir, tikluosi, dartaikins.

Žinoma, tenka dėkoti visiems tiems, kurie į tą "pikniką" atsilanke ir jaunimo pastangas kilti ir tobulėti parėmė. LAK "piknike", be visos eilės prisiekusių jaunimo rėmėjų ir jų užsimojimų palaikytojų, atsilankė Audėnas, Lietuvos Laisvės Komiteto narys, visų parengimų ir suėjimų ambasadorius Alksninis, kun. dr. Valiušaitis, Operos solistas Baltrušaitis, kap. Jurgėla, lietuviškojo radijo pionierius Valaitis ir kiti.

Aukštai kilo ir Bostono Dainavos sporto klubas, kuriam FASKAS buvo pavedęs ruošti visos Šiaurės Amerikos vasaros žaidynes: lengvąją atletiką, lauko tenisą, plaukimą ir futbolą. Deja, vos mėnesiu

prieš tą šventę Bostone, dainaviečiai, kokiam tai vėjui papūtus, atsiskakė sportinės pareigos ir sportinio pasidėjimo...

FASKAS ėmėsi skublių priemonių ir žaidynės, darbo dienos savaitgalyje, įvyks New Yorke. Atletų klubas ėmėsi tos naštos.

Aukštai kilo ir tebekyla šio laikraščio bendradarbis "SPORTO NUOTRUPOMIS". Bet labai gaila, kad jis, aukštai pakilęs, plauna tą šaką, ant kurios pats sėdi. Tokio destruktvyvaus, jaunimą kiršinančio darbo nederėtų E. Šulaičiui imtis. Iš to jokios naudos ir garbės pačiam autoriui...

Šiuos priekaištus J. Rūtenis, turėjo paremti faktais. Vien. Red.)

Aukštakai kyla ir visi tie, kurie būnija ir triūbija apie lietuvybę, lietuviškumą, nautėjimą, jaunimo amerikonejimą, bet kai reikia mūsų pagalbos, tai tik retas prisistato. Jau daugelyje šeimų nebėra vietos lietuviškam laikraščiui, o jei toks yra, tai dažniausiai jo prenumerata nesumokėta...

JONAS RŪTENIS

Vladislava Grigaitienė

Lietuvos valstybinės operos solistė, mirė liepos 25 d. Pašarvota J. Garšvos laidojimo įstaigoje, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. Atsisveikinimas - penktadienį, liepos 28, 7:30 val. vakare. Po apeigų Apreiškimo parapijos bažnyčioje, išlydimas šeštadienį, anksti rytą, į St. Charles kapines, Farmingdale, L. I.

Praneša giliai nuliūdę: dukterė, anūkė, sesuo, broliai su šeimomis ir giminės.

Lietuvos valstybinės operos solistė
VLADISLAVA GRIGAITIENEI MIRUS,
dukteriai Valerijai Grigaitytei-Leverock,
seseriai Valerijai Butkuvienei,
broliams - Lietuvos konsulai Jonui Budriui
ir Romualdai Polovinskiui
gilią užuojautą reiškia

Lietuvių Moterų Atstovybė ir LMA N. Y. Klubas

Algirdas Kivita, Vienybės skaitytoju Juozo ir Antaninos Kivitų iš Maspetho sūnus, kuris su kitu policijos pareigūnu šiomis dienomis nušovė banko plėšiką New Yorke. Algirdas Kivita, kuris jau keletas metų policijos tarnyboje, gyvena su šeima Richmond Hill, N. Y